

MŪSŲ LIETUVA

NR. 3 (1638) SEMANÁRIO - 1980 M. SAUSIO - JANEIRO 24 d. 8,00 Cr.
Rua Juatindiba, 20(28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, tel. 273-0338

Tiesos kariai

Pavergtos Lietuvos kovotojai pogrindžio spaudoje rašo savo jaunimui: "Jaunuoli, gal tu dar nieko negirdėjai apie Danutę Burbaitę, Nijolę Sadūnaite, Algimantą Šaltį. Tai mūsų drąsintojai, mūsų garbės ir laisvės žybtelėtojai. Bjauriausiu melu mūsų tautai atimama nacionalinė laisvė, bet jos kibirkštis nešiojamės kiekvienas savo dvasioje. Išlaikykime tas kibirkštis — laisvės troškimą, gražius mūsų papročius, sąžiningumą. Atėjus laikui suliepsnosime jas vienon liepsnon. Sekime Tuo, Kurs nurodė žmonijai tikrosios laisvės kelią. Kreipiuosi į tave, Lietuvos jaunime, tikėdamas, kad tau jau nusibodo žudanti, beidėjiška, bedvasė aplinka, oficiali niekšybė, įteisintas blogis, savižudybės aklavietė... Išėikime ne į tą gyvenimą, kurs neduos nieko, išskyrus sumaterialėjimą, miesčioniškumą, Tiesos išdavimą, nusivylimą, pražūtį. Būkime tiesos kariai, apsiginklavę tikra tiesa."

TAUTOS išlikimas priklauso nuo visų tautiečių. Atskiro tautiečio vertė priklauso nuo jo tautinės pareigos supratimo ir atlikimo. Vien pasakyti, kad esi patriotas, yra permažai. Patriotizmą reikia parodyti darbais, auka. Yra ir tokių patriotų, kurie mūsų tautai daugiau pakenkia, negu jai padeda. Šiandien mums, lietuviams, patriotizmo reikia daugiau, negu betkada, nes mūsų tauta, mūsų tėvynė yra pavergta. Ji šaukiasi mūsų, laisvėje gyvenančių, paramos. Lietuvos Laisvės Lygos atsišaukime sakoma: "Mes prašome mūsų užsienyje gyvenančių brolių lietuvių šių dalykų: parodyti daugiau rūpestingumo, meilės, dvasinės ir medžiaginės paramos, ypač katakombinėmis sąlygomis gyvenančiai mūsų Katalikų Bažnyčiai. Dėti pastangų, kad Šv. Tėvas neskirtų vyskupais ir neduotų garbės titulų doroviškai ir politiškai susikompromitavusiems asmenims". Jų prašymas yra kilnus. Mes dažnai pagerbiame didvyrius, esančius šalia mūsų, bet pamirštame pagerbti tikruosius didvyrius, kurie kovoja pavergtoje Lietuvoje. Atvykęs iš pavergtos Lietuvos R. Giedra sako, kad Lietuvoje lietuviams reikia ne tik materialinės, bet ir moralinės, dvasinės paramos. Sibiro kacetuose esantiems tautiečiams, kurie negali gauti materialinės paramos, labai daug padeda dvasinė parama. Aukojasi mūsų tautiečiai pavergtoje Lietuvoje, negailėdami savo sveikato ir net gyvybės. Aukokimės ir mes čia, laisvajame pasaulyje, gyvenantieji lietuviai. Gyvybės aukos niekas iš mūsų nereikalauja, o tik darbo ir paramos. Kartais svetimtaučiams duodame didelę auką, o mažą pavergtai Lietuvai. Lietuvoje yra stiprių tautos švyturių, yra jų ir čia, laisvajame pasaulyje. Tik laisvajame pasaulyje tų švyturių nedaug ir nevisi jie pakankamai šviesūs. Istorija mums rodo, kad net atskiri tautiečiai mūsų tautai yra davę labai daug dvasinės ir medžiaginės naudos

(nukelta į 5-tą psl.)

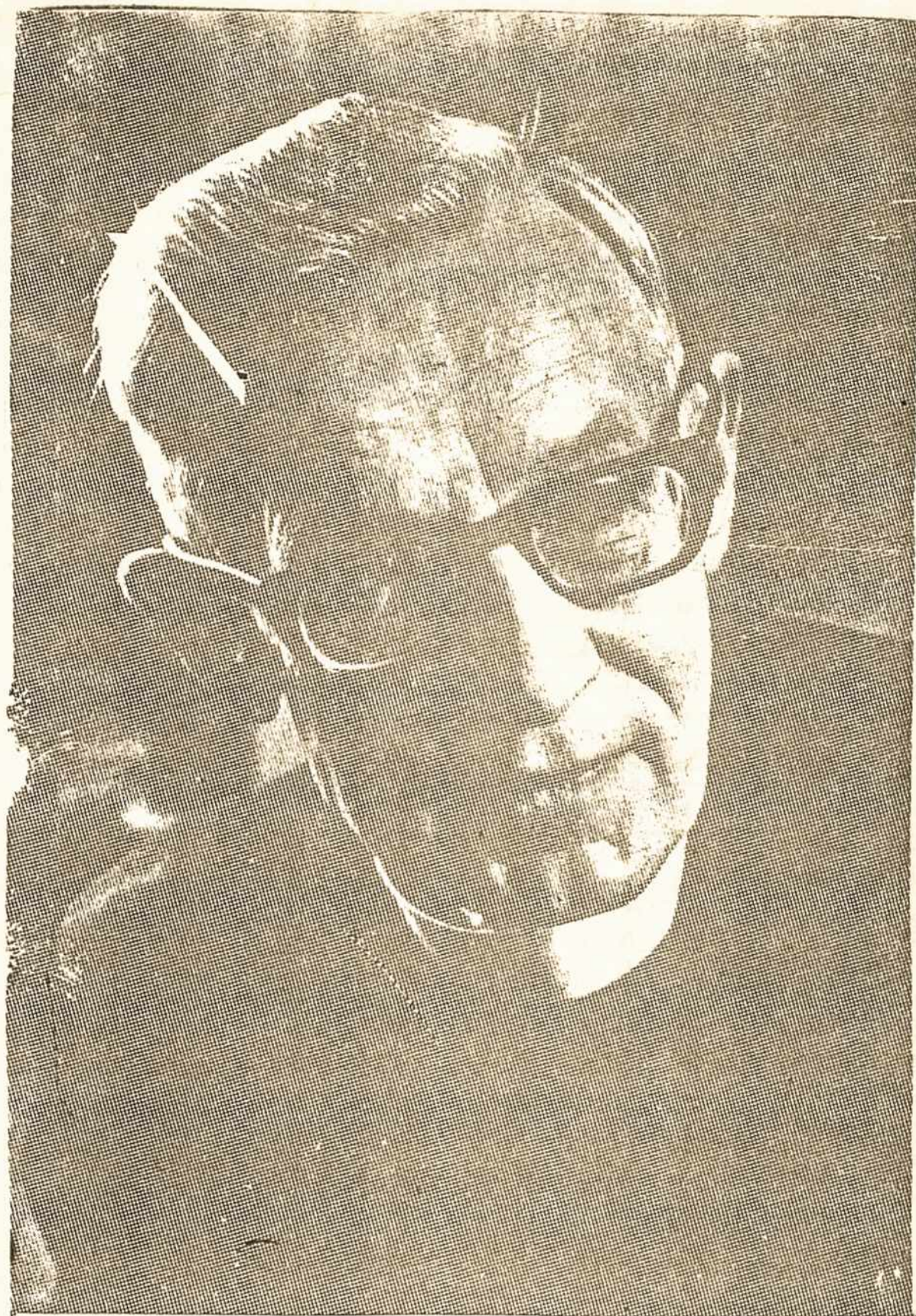
Sveikiname

Kanados Lietuvių savaitraštį

TEVIŠKĖS ŽIBURIUS

30-ies metų sukakties proga

Lietuvos nacionalinė
Maksyma biblioteka

Kun. Juozas Prunskis, rašytojas, žurnalistas ir didelis spaudos mecenatas.

Visame PASAULYJE

BAKTERINĖ BOMBA, Novosibirske(SSSR) sprogo bomba su bakterijų užtaisais. Labai daug žmonių buvo sužeistų ir negyvų. Ar tai sprogo kariška bomba per neatsargumą, ar buvo bandyta, kaip tokia bomba veiks į gyventojus, nepaiškėjo. Reikia pastebėti, kad Novosibirske gyvena dauguma Sibiro tremtiniai, kurie negali grįžti į senas savo gyvenamas vietas (Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir t.t.), jų vaikai ir valdžios pareigūnai. Koks skaičius nukentėjo - radio neskelbia.

SOVIETŲ RUSIJA pasiuntė į kaimyninę Afganistano valstybę apie 100.000 kariuomenės. Įvairiose Afganistano teritorijos vietose eina smarkios kautynės tarp sovietinių karių ir afganistaniečių partizanų.

SANTYKIAI tarp Amerikos Jungtinių Valstybių ir Sovietų Rusijos paskutiniu laiku labai pablogėjo dėl Afganistano militarinės invazijos. Prezidento Jimmy Carter parėdymu, sustabdytas visas kviečių ir kitų eksportas į Sovietų Rusiją.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba nutarė pareikalauti, kad Sovietų Rusija atšauktų savo kariuomenę iš Afganistano. Šį nutarimą pastaroji, kartu su komunistinę Rytų Vokietija, vetavo. Šis nutarimas dabar perduotas svarstyti Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai.

NAUJAS PAŠTO TARIFAS į užsienius įvestas nuo šių metų pradžios. Paprasto laiško tarifas į užsienius pakeltas Cr. 21,00. Oro paštu laišakai, iki 10 gramų sverio, į Pietų Amerikos valstybes Cr. \$24,00 į Šiaurės Amerikos (JAV, Kanada, Meksika) Cr. \$28,00 ir visas kitas šalis (ir į Lietuvą) Cr. 30,00. Brazilijos vidaus pašto tarifas nepakeltas.

SEM ANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoj iki liepos mėnesio Cr\$ 300,00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.

Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00

Vieno Numero GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00

Užuojaustos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunėios) mokami už skilties (Coluna) centimetru po Cr.50,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo Brasil Caixa Postal. 4421 - CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Savaitei bėgant...

Alf D. Petraitis

Praėjo 1979 metai. Dingę iš akių. Liko kažin kur toli už orizonto. Jau įpusėjome 1980 metų pirmojo mėnesio dalį. Miestas apytuštis. Dauguma atostogauja. Pajūryje ilsisi. Šiomet — mūsų kraštas pilnas argentiniečių. Dabar jiems čia pigiau negu savo krašte.

Atrodo gyvenimas lyg sustingo. Deja, tačiau nors ir atostogų laikas, viskas negali sustoti. "Mūsų Lietuva" turi pastoviai išeiti. Su pirmuoju metų numeriu laidų skaičius jau pasiekė 1636 numerį. Dabar jau ir estetika ir — puslapių skaičius pagerėjo. Reikėtų padidinti skaitytojų skaičių. Reikėtų praplėsti ir vietos žinių skyrių. Dar reikėtų pagalvoti ir apie naujos spausdinimo mašinos išsimokėjimą. Vis reikėtų bet čia trumpa, čia trūksta ... Ir aišku kad redakcija negali išrišti. Kiekvienas iš mūsų turėtų savęs paklausti, ką aš šiomet nuveiksiu savo spaudos labui? Daug nuveiktume visi prisidėdami. Pagalvokime: ir didieji vandenynai galų gale sudėti iš lašelių. Milijonai, bilionai jų, bet be lašelių nebūtų upių, ežerų, vandenynų.

Mus pasiekė Lietuvių Žurnalistų Sąjungos leidinys "Lietuvio Žurnalistas". Tai 1970 metų nr.8. Visa laida skiriama spaudos etikai gvildinti. Redaktorė "Rūta Kleva Vidžiūnienė" vedamajame rašo: "Negerovės, kurios reiškiasi išėivijos lietuviškoje, o plečiasi daugiausia per spaudą. Kaip spauda galėtų prisidėti prie padėties pagerinimo?" Iš tiesų, tai opi tema ir verta daug dėmesio. Kas domisi lietuviška spauda ir negauna "Lietuvio Žurnalisto" galėtų pasiskaityti "Mūsų Lietuvos" redakcijoje, ką šiuo reikalu rašo Jonas Kupronis, Bruno Markaitis, V. Bagdanavičius, Alg. T. Antanaitis, Jokūbas Dagys, Vyt. Alantas ir kt.

Tame numeryje dar svarstoma kai

kurių lietuviškų radijo valandėlių reikalai.

Kad jau kalbame apie spaudą negalima užmiršti, kad šiomis dienomis pradėjo pasiekti Brazilijos skaitytojus ir "Pasaulio Lietuvis". Tai 1979 metų rugpiūčio-rugsėjo numeris. Labai didelis, net 96 puslapių, gausiai iliustruotas. Šis dvigubas numeris skirtas praėjusią vasarą įvykusiam Jaunimo Kongresui ir kitiems Vakarų Europos lietuvių įvykiams paminėti. Dar tęsiamas Vaclovo Kleizos Australijos lietuvių veiklos aprašymas. Daug informacijos iš pasaulio lietuvių gyvenimo, Vilniaus universiteto istorijos, JAV LB veiklos apžvalgos. Liaudies lobynas žvelgia į rudens šventes. Su šiuo numeriu "Pasaulio Lietuvis" džiaugiasi kad ir jo pastovių bendradarbių skaičius gerokai padidėjo. Tai Australijos, Kolumbijos, Argentinos ir Venezuelos lietuviai, suradę savo tarpe daugiau savanorių. Būtų gera, kad ir mes kaip nors iškastume bent dar vieną bendradarbių. O tai jau būtų 100% prieauglis.

VISAME PASAULYJE

RYTŲ VOKIETIJOS ATOMINĖS JĖGAINĖS GĄSDINA VAKARUS

Vakarų Vokietiją, Daniją ir Švediją gąsdina Rytų Vokietijoje pastatytosios atominės jėgainės, kurios yra labai ne saugios.

R. Vokietija neturinti reikalingų medžiagų ir nesirūpinanti saugumu, o skubanti tas jėgaines statyti, kad būtų pakankamai energijos, ir nekrepdanti dėmesio į kritiškas pastabas.

AFGANISTANAS — SOV. SĄJUNGOS PROVINCIJA

Dar prieš Kalėdas JAV žvalgyba pranešė, kad į Afganistano sostinę Kabulą Sov. Sąjunga atgabeno lėktuvais 1.500 savo karių. 30.000 karių ji laikiusi to krašto pasienyje. Tada JAV išpėjo Sov. Sąjungą, kad ji nuolbiai Afganistaną paversti savo satelitu, o tai sudarytų grėsmę ir Iranui. „Pravda“ atsikirtė, kad visi tokie kaltinimai esą Vakarų spaudos „nepagūsti gandai“.

Tačiau ir po to, Kalėdų metu, buvo dar atgabenta daug sovietinių karių ir ginklų. Pasienyje esą ne mažiau kaip 50.000 karių.

O gruodžio 27 d. po mūšio sulikviduotas prez. Aminas. Jo pareigas perėmė Babrak Karmal, kuris taip pat paskirtas valdančiosios liaudies demokratinės partijos generaliniu sekretorium. Karmalio vyriausybė paprašiusi Sov. Sąjungą skubios politinės, moralinės, ekonominės ir karinės paramos, ir Kremlius sutikęs patenkinti prašymą.

Tai jau trečias perversmas Afganistane. Nuvertus senąją vyriausybę, kraštą perėmė tvarkyti prez. Tarakis, bet jis nepatiko Maskvai. Tarakio vyriausybę likvidavus, valdžią perėmė Hafizula Aminas. Jis taip pat nepatenkino Maskvos, dėl to dabar buvęs likviduotas, kaip nusikaltęs prieš liaudį. Karmalis esąs kieto režimo šalininkas. Tarakio valdžios laikais jis buvo viceprezidentas, paskui išsiųstas į Prancūziją ambasadorium ir greit paskelbtas krašto išdaviku (slapta buvęs atgabentas perimti valdžios).

Kai kurių neseniai Afganistane pabuvusių žurnalistų žiniomis, ten esą sovietinių karių 7.000, civilių patarėjų apie 4.000. Vien Kabule nuo 1978 m. išžudyta 25.000 politinių kalinių, kalėjimuose esą kokie 30.000. 15,5 mil. gyventojų turinčiame krašte tik apie 3,5 procentai yra raštingų. Inteligentija naikinama labiausiai — vidutiniškai kiekviena šviesesnė šeima yra netekusi vieno nario.

Vėlesniais amerikiečių duomenimis, sovietinių karių Afganistane esą apie 25.000, dar vėlesniais 45.000. Sava kariuomenė (20.000) uždaryta kareivinėse. Aminas ir jo šeima buvę likviduoti. Sovietiniai kraštai tuoj pripažino naująjį režimą, o protestus reiškia Vakarų ir musulmoniškieji kraštai.

Jau sausio 1 d. Teherane (Iranas) tūkstančiai pabėgusių afganų, šaukdami „Mirtis Brežnevui!“, buvo įsiveržę į Sov. Sąjungos ambasadą. Tokios demonstracijos buvo ir New Dehlyje (Indijoje), bet nepasisekė įsiveržti į ambasadą.

Prez. Carteris pasikalbėjime televizijoje pareiškė, kad Brežnevas jam neteisingai nušvietė faktus dėl Afganistano sumelavo. Prieš Sov. Sąjungą busia imtasi priemonių — nebūsią pasitenkinta protestais.

PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.
SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

A.D.P.

URUGVAJUS

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Kūčių naktį TV4 perdavė įvairių tautų diplomatų, esančių Urugvajuje, Kalėdų švenčių sveikinimus. Jie buvo pašalvinti tų tautų meno vienetų pasirodymais. Tos programos organizatoriai, susižavėję liet. taut. šokiais, kuriuos jie mate Odeon salėje, norėjo, kad lietuviai, nors dabar ir neturi savo diplomatinės tarnybos Urugvajuje, dalyvautų toje programoje. Pradžioje Urugv. valdžia buvo uždraudusi tą pasirodymą, nes Lietuva, pagal jų nuomonę, priklauso sovietiniam blokui. Po atatinamų žygių tą uždraudimą atšaukė. Kalėdų naktį, pirmą valandą, lietuvių sveikinimus perdavė Urugv. Liet. Kult. Draug. vald. – kartu visos Urugv. Liet. Bendruomenės pirm. Gvidas Mačanskas. Meninę dalį atliko "Ažuolynas" dailių šokių "Skeptinis". Gaila, kad Urugvajui nėra spalvotos televizijos. Tas šokis būtų dar įspūdingesnis. – Tai buvo dar vienas Urugvajaus lietuvių laimėjimas.

EDVARDAS LAPAITIS laimėjo PIRMAJĄ premiją už savo skulptūrą nacionalinio meno parodoje. Ji buvo suruošta praėjusių metų pabaigoje Municipio parodų (Pl. Fabini). Iš 500 parodai pristatytų kūrinių, į pačią parodą pateko tik rinktiniai, apie 50. Tai ne pirmasis tos rūšies Edv. Lapaičio laimėjimas. Sveikiname mūsų iškily menininką ir džiaugiamės jo laimėjimais. Linkime jam ir ateity skinti pergalės laurus.

SUSITVĖRĖ "AŽUOLYNO" TĒVŲ KOMITETAS

Praėjusį sekmadienį. Jį sudaro: Janė Trakimienė, Ant. Gudynas, Ad. Siniauskas, Br. Staponis ir Aurelio Vener. Tėvų Komitetas rūpinsis daugiausia medžiagiais-finansiniais reikalais.

Pirmasis Tėvų Komiteto įsipareigojimas – loterija "Kalėdų švenčių krepšys" kuriame yra įvairių gerimų (virš 6 butelių) ir visokiųjų skanėstų-pvragų. Kai tik 5 p. Loterijos bilietus platina visą "Ažuolyno" ansamblio narių tėvai.

VYTAUTAS DORELIS

Jau baigia austi naują laidą liet. taut. drabužių, kurie gal yra gražiausia už visus kitus iki šiol jo išaustus. Pilnais tautinių drabužių komplektas kainuoja siūčiant į užsieni tik 200 dol. Persiuntimas

atskiriai. Galima pasirinkti norincias spalvas. Kreiptis: Vyt. Dorelis, Chile 4113 - Cerro, Montevideo, Uruguay, S. Am.

Ne vien tik tautinių šokių darnus ir grakštus atlikimas, kurio pasižymi mūsų šokejai, vadovaujami dr. Alfr. Stanevičiaus, žavi žiūrovą, bet ir nuostabūs tautiniai rūbai, Vyt. Dorelio išausti, kuriam padėjo parinkti raštus ir spalvas menininkas dr. Alfr. Stanevičius, pagauna žiūrovo akį ir širdį.

ARMADA NACIONAL

Urugv. Karo laivyno vadovybė (admirolas Hugo Marquez) organizuoja, tarptautinių vaiko metų proga, gruodžio 11, 21 val. Teatro Solis išpūdinga minėjimą ir atsiuntė per Vytautą Dorelį 10 specialių pakvietimų lietuviams.

Jie pabrėžė, kad šių metų žymiausias įvykis buvo lietuvių emigranto 50-mečio šventė birželio pradžioje Montevideo uoste, bent taip jie pažymėjo savo laivyno dienoraštyje.

KULTŪRINIAI MAINAI

Iš Urugvajaus į Šiaurės Ameriką gastrolėms kviečiama Urugvajaus tautinių šokių grupė „Ažuolynas“. Į Pietų Ameriką koncertuoti važiuos Clevelando „Nerija“, iš Australijos bus atvežta į Šiaurės Ameriką lietuvių dailininkų paroda, o Australijoje planuojama žodžio menininkų kelionė.

NAUJOS KNYGOS

ĮKAITĖ VILNIAUS AKMENYS...

Ar tebestaugia legendarinis Gedimino vilkas? Visi iš padavimų žinome Didžiojo Lietuvos valdovo Gedimino sapną (Krašto sostinės perkėliną į senąjį Vilnių) ir to miesto garsą aidėjusį per platųjį pasaulį...

Vilniaus garsas nenutilo ne tik jo kilimo, klestėjimo šimtmečiais, bet ir didžiųjų tautos kataklizmo metu. Maras ir gaisrai, žiaurūs alinanti karai su gobšiais kaimynais (net ir švedais.) naikino jo didybę ir galią; nors lenkų ir rusų priespaudoje skurdinamas bet vis išliko jo garsas ir didingumas.

Visos ilgai trukusios nelaimės nenuslopino lietuvių širdyje didžiosios meilės Vilniui, jo Aušros Vartų stebuklingajai Dievo Motinai, Gedimino kalnui, gra-

žiosioms bažnyčioms, nuostabiai apylinkių gamtai ir garbingai praeities laikų istorijai. Vilnius – visada gyvas lietuvių širdyje – savame krašte ir pasaulyje išblaškytoje išeivijoje.

Mūsų raštijoje, ypač grožinės literatūros kūriniuose, Vilnius vis tebeplūsoja tautine gyvybe: legendose, padavimuose, poezijoje ir beletristikoje. Dar daugiau tokie kūriniai pagausėjo minint 400 metų sukaktį nuo Vilniaus universiteto įsteigimo XVI-tojo amžiaus pabaigoje.

Šia proga tenka trumpai paminėti plačiai žinomo istoriniai grožinių veikalų autoriaus Juozo Kraliaus romano "ĮKAITĖ VILNIAUS AKMENYS", kurį šiais metais išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Chicago, o "Draugo" dienraštis jį įvertino metine literatūros premija.

Tai nedidelis, tik 186 psl. veikalas, bet literatūros kūrinio vertė glūdi ne visada knygos apimtyje. Veikalo mintis suglausta (gal net truputį perdaug), nenuobodi ir liečia anuos, mažai aptartus, miglotus, iš Vakarų Europos atvilnijusius, religinių nesutarimų, reformacijų ir kontrareformacijų rūgimus. Gerai žinome, kaip yra svetimi visokio žiaurumo pasireiškimai. Lietuvis – gyvosios gamtos vaikas. Todėl ir anų laikų Lietuvoje religinės kovos ir aistros neprilygo prancūzų, vokiečių ir kitose tautose pasireiškimams. Bet, vistiek tai buvo laikai, apie kuriuos lietuvis mažiausiai kalbėjo ir rašė. Liuteronizmo ir kalvinizmo į Lietuvą skverbimosi laikais – buvo įsteigtas ir Vilniaus universitetas (1579. IV. 1 d.), aukščiausia Lietuvos mokslo institucija, kurios suklestėjimo reikšmė gal tampa net didesnė už ankstesniais amžiais garsius lietuviško kardo žvangėjimus...

Įkaitė Vilniaus akmenys – trumpas, bet labai vaizdingas epizodas. Ryškus, spalvingas, kaip telentingai nutapytas ir visiems skaitytojams suprantamas paveikslas. Knygoje išryškėjimai retai kam žinomi anuometiniai istoriniai faktai, įvykiai, didikų politiniai ir konfesiniai nesutarimai, didysis Vilniaus gaisras... o pabaigoje dar įpinant (autoriui įprastinės) mistinės fantazijos.

Gaila ir liūdna, kad lietuviška knyga, kokia vertinga ji bebūtų, yra tokia vargana įnamė išeivijos lietuvių pastogėje, o dar rečiau ji matoma lietuviškos kilmės jaunimo rankose net ir šiais vadinais Lietuviškos Spaudos Metais...

Itanhaém, 1979 Rimas Amalviškis

Nauji leidiniai

J. Narūnė, MIŠKO VIEŠNIA, Vinco Aleksandravičiaus iliustruotas Jaunimo bibliotekos leidinys. Pasaka apie sniegą, svečius ir Kūčių vakarą. Labai graži proga tą knygelę paskaityti Kalėdų proga.

Kaina Cr. \$40,00

Pokalbis su red. J. Stempužiu

LIETUVIAI PASAULYJE

INGRIDA BUBLIENĖ

'Tėvynės Garsams' 30 metų

Ilgametis Tėvynės Garsų redaktorius Juozas Stempužis radijo studijoje.

Clevelande 30 metų veikiančios Tėvynės Garsų radijo programos vedėjas Juozas Stempužis sutiko pasidalinti mintimis su Dirvos skaitytojais apie tokį ilgą ir reikšmingą šios radijo programos kelią.

— Kas buvo šios valandėlės iniciatoriai ir kas juos paskatino steigti radijo valandėlę Clevelande?

— Tėvynės Garsų radijo steigėjas buvo Jaunutis Nasvytis. To meto nuotaiką vienoje savo kalboje jis taip apibūdino: "Tada viskas kažkaip atrodė lengviau, buvo daugiau ugnies, daugiau ryžto. Tai buvo spontaniškas reikalas..." Steigdamas lietuvišką radijo programą, J. Nasvytis sulaukė daug paramos iš Amerikoje gimusio, gražios lietuviškos šeimos nario Kęstučio P. Šukio, kuris dirbo Superior Savings įstaigoje. Pakvietęs į talką Čiurlionio ansamblio vadovą muz. Alf. Mikulskį ir Balį Auginą, J. Nasvytis transliavo Tėvynės Garsų pirmąją progra-

mą penktadienį, 1949 rugsėjo 9 iš WSRS radijo stoties. Taip buvo įsteigtas lietuvių radijas Clevelande.

— Kas buvo pirmieji pranešėjai ir kaip programos vadovai keitėsi?

— Pirmasis pranešėjas buvo Balys Auginas, buvęs Kauno radiofono pranešėjas. Jis redagavo ir pranešinėjo programas iki 1955 gegužės 6. Radijo programos pirmaisiais metais ir aš pradėjau skaityti žinias per Tėvynės Garsus. Baliui Auginui pasitraukus, nuo 1955 metų iki šiol radijo valandėlės redagavimo rūpesčiai jau teko man. Taip ir prabėgo beveik ketvirtis šimtmečio man kiekvieną savaitę besirūpinant radijo programų turiniu, bendradarbiais, finansine parama ir jos egzistencija apskritai.

Organizacinė programos forma taip pat keitėsi. 1952 liepos 31 buvo įsteigtas Clevelando lietuvių radijo klubas, kuris rūpinosi valandėlės išlaikymu. Klubo pirmininkais buvo J. Stem-

V. Bacevičiaus nuotr. puzis, inž. P. Ziūrys ir muz. Alf. Mikulskis. Reikalų vedėjais — K. P. Šukys, E. Karnėnas, J. Stempužis, A. Laikūnas ir V. Rociūnas. Nuo 1960 rugpiūčio 1 Radijo klubas Tėvynės Garsų programą pavedė tvarkyti privačiais pagrindais J. Stempužiui.

— Ar turite statistinių žinių, kiek lietuvių ir nelie-

tuvių klauso jūsų radijo programų?

— Čia galiu tik hipoteziškai atsakyti. Statistikos knygoje rašoma, kad Clevelande yra 15,000 lietuvių, į kuriuos įskaitoma ir čia gimusi pirmoji karta. Bet taip pat žinome, kad realiai "gyvųjų" lietuvių čia turime gal tik apie 3000. Manau, kad iš jų du trečdaliai klausosi T. G. programų.

Nelietuvių klausytojų pasitaiko tik atsitiktinai, nes ištisa programa pranešinėjama lietuvių kalba ir jos turinys skirtas lietuviams, kad jų tautinė dvasia svetimame krašte išliktų gyva, kad nebūtų vengiama aukotis, kurti ir tikėti Lietuvos prisikėlimu ir jos laisve

Svetimuosius informuoti buvau įsteigęs Baltijos Aidų programą, bet ji nesulaukė reikiamo dėmesio pirmausia dėl to, kad jai teko netiesioginiai rungtis su reguliariomis amerikiečių programomis. Lietuviškos problemos, kad ir angliškai ir žinoviškai pristatytos, amerikiečių lyg ir nedomi-

Tėvynės Garsų steigėjas Jaunutis P. Nasvytis sveikinamas viename pobūvyje. V. Bacevičiaus nuotr.

Po trisdešimt metų susitikę Tėvynės Garsų pirmūnai. Iš kairės: B. Auginas, J. Stem-
bužis, P. Šukys, J. P. Nasvytis ir A. Mikulskis.

— Ilgiausiai redaktorium ir pranešėju teko jums būti, tad gal galite kiek smulkiau suteikti žinių apie programos paruošiamąjį darbą?

— Deja, šita istorija užimtų ištisą laikraščio puslapį. Bendrai lietuviška programa yra nukreipta į homogenišką klausytojų grupę — į lietuvišką visuomenę. Ji domisi lietuvišku visuomeniniu, politiniu gyvenimu, kultūra ir kūryba, okupuotos Lietuvos žiniomis. Tokia plati amplitudė uždeda redaktoriui didelę atsakomybę ir pareikalauja daug daug darbo valandų.

— Koks jūsų ryšys su kitomis lietuvių radijo valandėlėmis?

1964 metais JAV LB Taboro farmoje sušaukė pirmąjį spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimą. Antroje — 1970 metais man teko skaityti paskaitėlę apie radiją. Ta proga užmezgiau kontaktus su visomis radijo programomis laisvajame pasaulyje. Paruošiau anketą, surinkau tikslų ir gerų duomenų apie lietuviškas programas. Mėginome lyg užmegzti pastovius ryšius, bet iš to niekas neišėjo. Aš manau dėl to neišėjo, kad radijo redaktoriai neturi laiko sei-

mavimui. Jų bangos pasiekiamos ribotame perimetre, todėl ir jų interesai telkiasi tik apie savasias kolonijas. Todėl čia viešai turiu atsiprašyti neatsiliepus į Stasės Klimaitės, Rūtos Klevos Vidžiūnienės, Danutės Kaškelienės, Petro Viščinio ir kitų kvietimus palaikyti ryšius. Mea culpa! Atleiskit, bičiuliai, esu paskendęs savosios programos darbuose.

Tiesa, programomis kartais pasikeisdavome. Pvz. Mildos Lenkauskienės Moters pasaulio programos buvo transliuojamos per N. Yorko, Hartfordo, Baltimorės, Philadelphijos, Detroito ir Chicagos radijas. Esame pasikeitę specialiomis programomis ar svarbiomis žiniomis su Margučiu, Laisvės Varpu, Laisvės žiburiu, Vatikano ir Amerikos balso radijais.

— Ar stoties administracija nepramato kokių nors pakeitimų ir ar ši valandėlė liks pastoviai WZZP stotyje ir tuo pačiu laiku?

— Klausytojai sako, kad radijo programos laikas — sekmadienį, 8 val. ryto — geras. Deja, nei vienoje stotyje tautybių radijo programos neturi ilgalaikių garantijų. Dirvos skaitytojų dėmesį apie tautybių valandėlių pavojus atkreipė red.

Vytautas Gedgaudas, 1977 vasario 10 numeryje pirmajame puslapyje atspausdinamas straipsnį antrašte "Clevelande panaiki n a m a tautybių radijo stotis." Įvykis buvo taip sukrečiantis, kad 3000 žmonių susirinko į miesto salę pareikšti protestą, kuriame dalyvavo meras, kongreso nariai ir keliolika kitų žymių politikierių. WXEN radijo stoties savininkų nutarimas panaikinti 28 tautybių programas, privertė radijo direktorius įsteigti Tautybių radijo sąjungą, kuri užvedė

bylą FCC įstaigoje Washington. Bylai vesti sudėjome apie \$15,000. Yra šiokių tokių vilčių, kad WXEN stotis bus perleista Tautybių radijo sąjungai.

— Kokie jūsų dabar didžiausi rūpesčiai?

— Radijo rūpesčiai yra kasdieniai ir ilgalaikiai. Aš pats norėčiau mažiau tų rūpesčių, norėčiau, kad jauni žmonės pastoviai įsijungtų į Tėvynės Garsų programą. Jaučiuos kaltas esąs, kad neišsiauginau prieauglio, nors puikiai programas galėtų vesti štabo nariai R. Kudukis, M. Lenkauskienė ar Algis Rukšėnas. Yra mūsų kolonijoje ir daugiau jaunų žmonių, kurie galėtų paruošti radijo programas, deja, juos sunku prisikalbinti, jie visi turi kitų įsipareigojimų. Taigi įpėdinio rūpestis yra didžiausias. Tik antroje vietoje yra piniginių išteklių rūpesčiai.

Šia proga dėkoju jums ir Dirvai už visada gražų dėmesį Tėvynės Garsams. Dėkoju visiems lietuviams verslininkams už ilgamečius pastovius skelbimus, klausytojams už dėmesį, visada dosnią paramą ir už daugelį sveikinimų trisdešimt metų skambantiems Tėvynės Garsams.

DIRVA

TIESOS KARIAI

ŠIANDIEN pavergtoje Lietuvoje tautiškumas remiasi ypač religija. Katalikai pirmieji pradėjo nelygią kovą prieš mūsų tautos žudytoją — alkoholizmą. Prof. Krėvė-Mickevičius sako, kad anais rusų okupacijos laikais Lietuvą nuo surusavimo išgelbėjo vysk. M. Valančius, stiprindamas katalikybę ir blaivybės draugijas. Pavergtoje Lietuvoje katalikai šių priemonių griebiasi ir dabar. Ko negalima padaryti viešai, daroma slapta, nes rusinimas ir alkoholizmas yra didžiausi mūsų tautos priešai. Jei baltųjų carų priespaudos laikais valdžios pareigūnai stengėsi lietuvius skandinti girtuoklystėje, tai raudonųjų carų pareigūnai nori lietuvius paversti bedieviais ir surusintais lietuviams ar net rusais. Jiems padeda subdievėję ir jau surusėję lietuviai. Šiandien Lietuvoje laisvės kovoje veikliausiai reiškiasi kunigai. Jie stovi savo parapijų priešakyje, dalyvauja kovojančių grupių komitetuose, ragina savo tautiečius išlikti lietuviams, katalikais, blaivininkais. Tai šių dienų Valančiukai, kurių vardai ir dabar skamba Lietuvoje bei plačiajame pasaulyje. Kovotojų šventės proga žvilgtėkime ir į save, ar mes tinkamai prisidedame prie pavergtos, bet kovojančios mūsų tautos reikalų.

• Tėviškės Žiburiai •

Brazilijos lietuvių mokyklos

Stasys Vancevičius

Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmai.

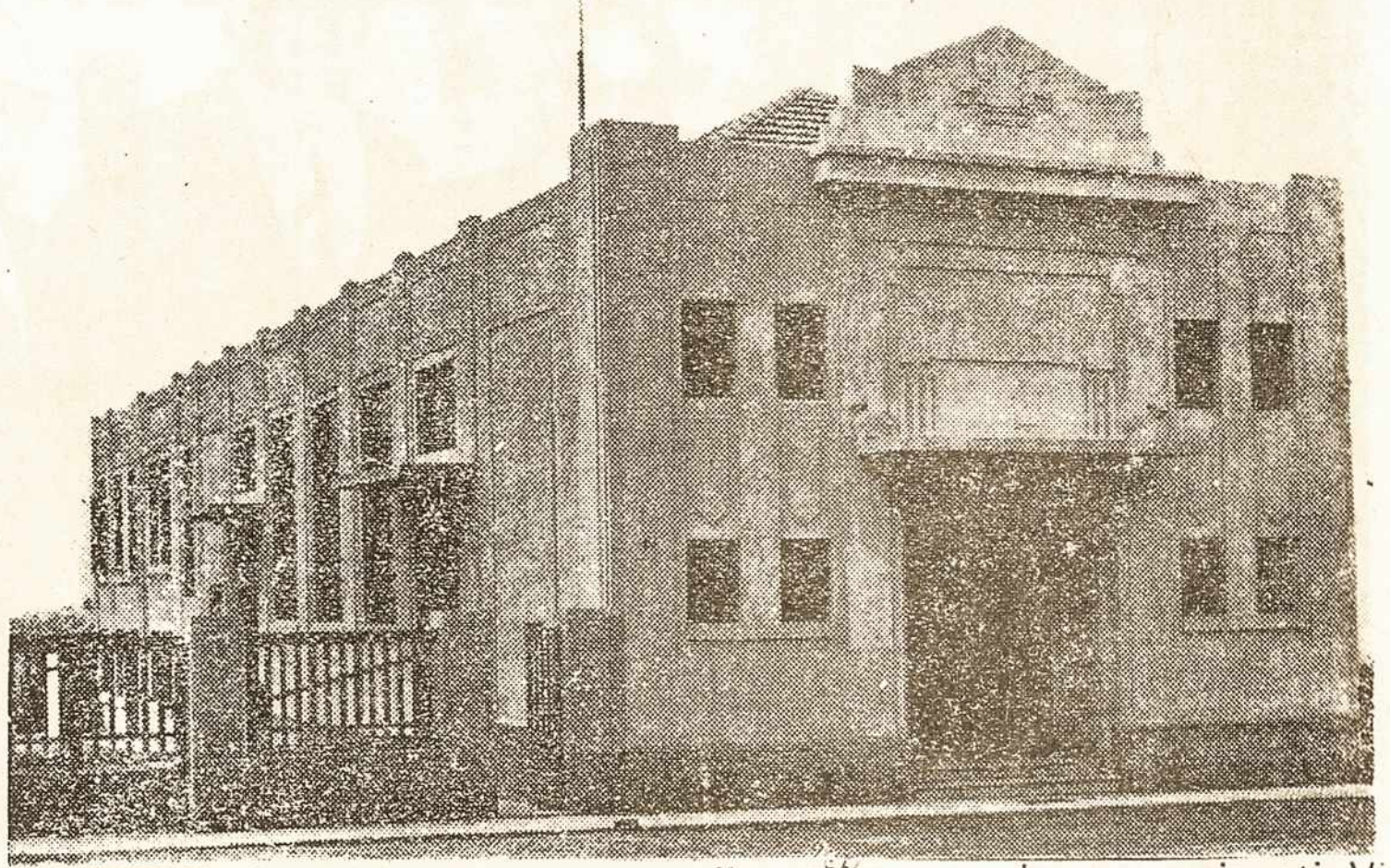
50 METŲ NUO PIRMOSIOS LIETUVIŲ PRADŽIOS MOKYKLOS ĮSTEIGIMO BRAZILIJOJE

(tesinys iš praeto numerio)

KITŲ RAJONŲ LIETUVIŲ MOKYKLŲ REIKALAI

Apie kitų rajonų mokyklų reikalus buvo daug kalbama, diskutuojama ir rašoma spaudoje tiek iš teigiamos, tiek iš neigiamos pusės. Manau, kad nėra jokios naudos nei reikalo kalbėti šiuo klausimu iš neigiamos pusės, bet verta paminėti plačiau "Lietuvių Ainio" rašytą vedamąjį savaitraštyje "Lietuvis Brazilijoje" (1930. I. 19 d. Nr. 3). Korespondentas tarp kitko rašo: "Mūsų kolonijos bandymai įsteigti lietuvių pradinę mokyklą, iki paskutinių laikų nuėjo vėlais, nes nebuvo pagrindinio taško apie kurį tas reikalas galėtų vystytis. Nebuvo mūsų Konsulato. Su Konsulato įsteigimu netrukus buvo įsteigta I-ji Lietuvių pradinė mokykla Mookoje Dr. V. Kudirkos vardu. Antrame lietuvių centre Vila Anastácio, kaip girdėti iš spaudos, jau yra suorganizuotas tėvų komitetas, kuris rūpinasi II-ios prad. mokyklos reikalu ir yra jau dirbamas paruošiamasis darbas. Pasiteiravus mūsų Konsulate pasirodo, kad Vila Anastácio jau š. m. vasario 1 dieną žada atidaryti mokyklą. Puikūs reiškiniai!

Bet štai pagaliau pradėta krutėti ir

Bom Retiro lietuvių rajone. Čia pirmiausia tuo reikalu susirūpino apie "Lietuvis Brazilijoje" susispietę žmonės, kartu su mūsų Gerbiamu kleb. kun. Valaičiu. Bet į steigiamąjį susirinkimą atėjo vos apie dešetką tėvų. Todėl nenoromis kilo mintis, kad tame rajone iniciatyvą turėtų garsiečiai, arba kitaip sakant "Susivienijimas Lietuvių Brazilijoje" (komunistinių pažiūrų organizacija, kuri greitai buvo policijos uždaryta).

Necituojant plačiau Lietuvių Ainio pagrįstų užmetimų ir komentarų, "garsiečių" adresu reikia pasakyti, kad ir "garsiečių" du kartu šauktas susirinkimas visiškai nepasisekė ir jokios mokyklos

jiems tén nepavyko suorganizuoti. Vieni sakė, kad jiems nepatiko Lietuvos liaudies švietėjo Vyskupo Motiejaus Valančiaus vardas, kuriuo buvo norėta pavadinti Bom Retiro rajono lietuvių mokykla. Kitiems, girdi, nepatiko, kad be kitų dalykų buvo numatyta, taip pat dėstyti tikybos pamokos. Bet "garsiečių fracaso" neatbaidė geros valios lietuvišnuo sumanymo įsteigti pradžios mokyklą ir Bom Retiro rajone. Ir ji buvo įsteigta tuojau po antrosios lietuvių mokyklos įsteigimo Vila Anastácio.

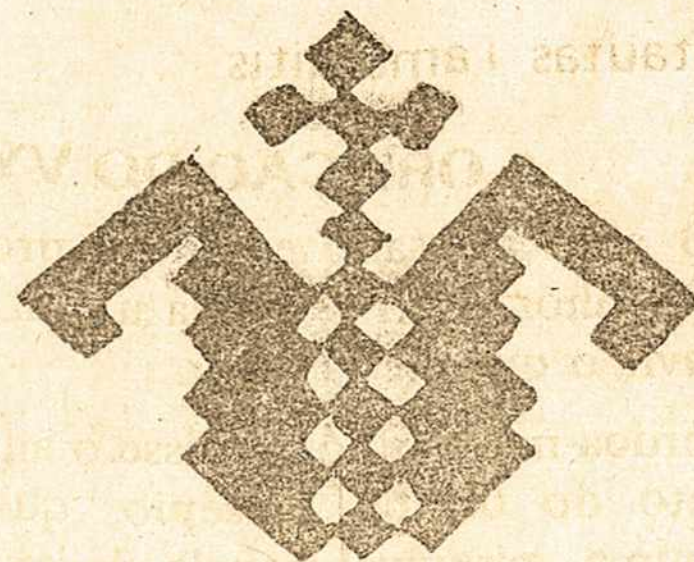
Toliau paminėsiu II-sios lietuvių mokyklos organizavimą ir įsteigimą.

(bus daugiau)

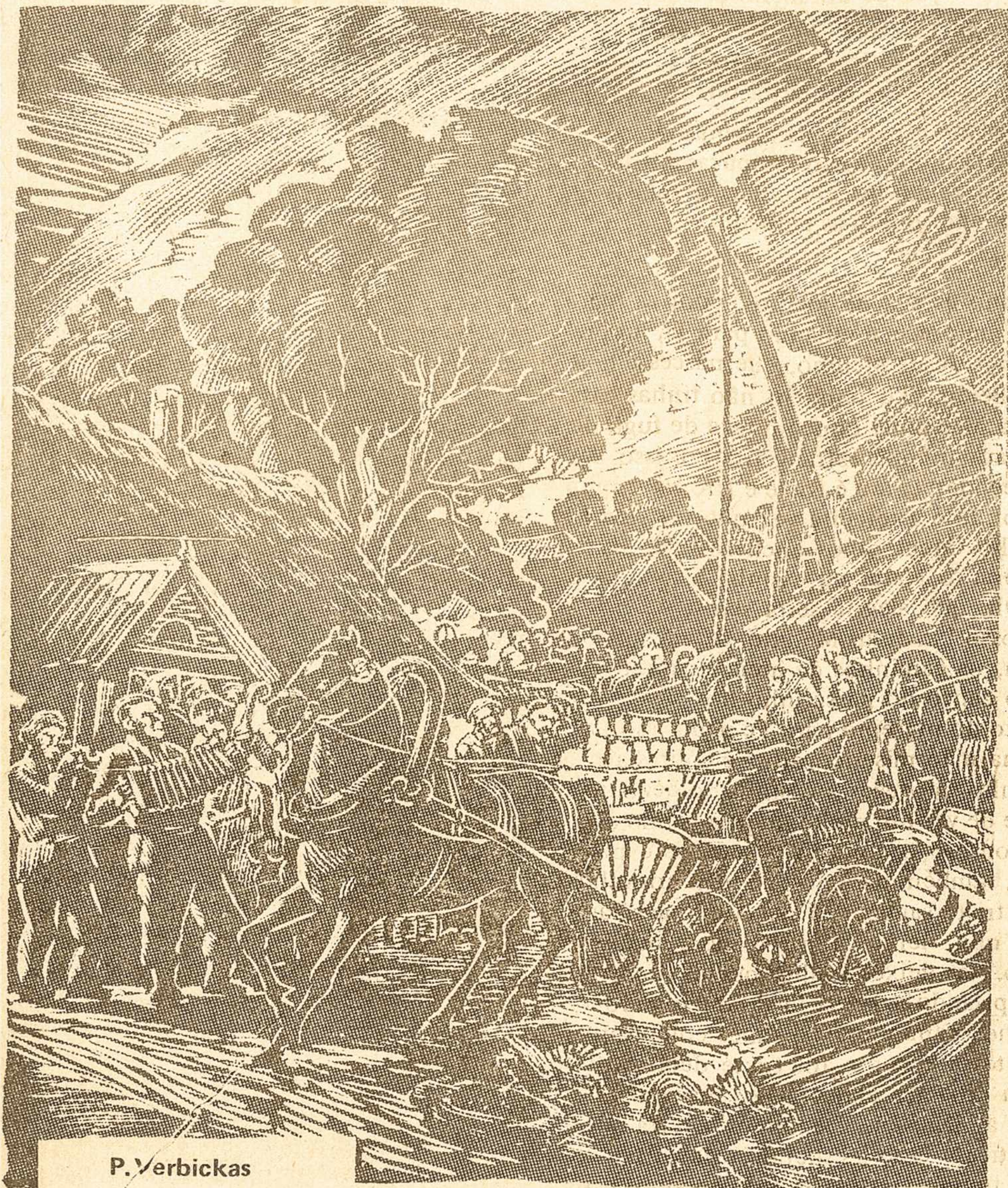
Nepaprastas dokumentas: ši nuotrauka buvo atspausdinta "BIRUTĖS" spaustuvės leidžiamame žurnale "JAUNŲJŲ ŽIEDAS" - 1930 - VII-VII mėn. Nr. 2-3.

S. Paulo lietuvių mokyklų Tėvų Komitetai su ein. Konsul par. p. Gaurilium (vidury) ir mokytojais

EM PORTUGUÊS NR. 1 (30)

Suplemento de
MŪŠŲ LIETUVA NR. 3 (1638) 1980.1.24

P. Verbickas

A chegada dos noivos

A ORAÇÃO DO VYTUKAS

(continuação)

O anjo atrasado entrou e prostrou-se aos pés do Senhor. Não se ouvia um ai. Todos queriam ouvir o que ele ia dizer.

— Perdoa-me, Senhor — disse o anjo. Demorei-me junto do último presépio, que custou-me achar numa miserável capela de exilados. Aqui me prendeu a oração de um menino. Cada palavra dele eu recolhi e trouxe. Pois Tu, Senhor, mandaste recolher todas as lágrimas para não se misturarem com a lama das dores da terra.

O anjo pegou e espalhou as lágrimas do menino junto do trono, elas eram tão puras e brilhantes, que não pareciam lágrimas, mas pérolas e esmeraldas. O Senhor olhou-as e disse:

— Continue!

— O menino estava de joelhos, com as mãozinhas juntas em prece, e olhando para Ti, no presépio, rezava: — Jesus Menino, que nasceste hoje na gruta de Belém, Tu também não tinhas casa como eu. Tua Mãezinha também teve de fugir de um rei mau para um país estrangeiro. Por isso, Tu podes compreender, como é triste e frio estar num país estranho. Já é a terceira vez que festejamos Natal no exílio. Meus olhos enchem-se de lágrimas ao lembrar o Natal na casinha branca dos meus pais. Oh, que alegria seria sentir de novo o calor do nosso lar. Jesus Menino, devolve-nos a nossa casinha, os caminhos de areia branquinha, o pomar, e o canto do passarinho nos ramos. Eu vim para junto do presépio para Te pedir isso. Tu estendes a Tua mão misericordiosa e cobres a entrada do ratinho, proteges a casinha do bezouro. Tu ficas triste de ver um ninho de passarinho desfeito e Te comove o coração o seu triste piar. Olha, Senhor, também para nós, vê bem nos olhos, onde mora a triste saudade. Faze com que saiam logo aqueles que vieram à nossa casa, maus e cheios de ódio. Não deixes, Senhor, que os homens maus andem pisando a nossa terra, quebrando as Tuas cruzes nos caminhos. Tu sabes como amamos a nossa terra e como foi triste deixá-la. O pai continuou olhando para trás e a mãe enxugava escondido as lágrimas. Deixamos a terra com fé na Tua justiça e com a esperança de voltar logo. E quanto tempo já se passou! Esperamos nos frios barracos e não vemos o dia da volta. Ninguém nos compreende, nem sente a nossa tristeza. Não gostam de nós, como se fossemos vagabundos, sem casa. Devolve-nos, Senhor, a pátria, devolve-nos a nossa casinha! Como, na primavera, conduzes o passarinho de volta à terra que desperta, conduze-nos de volta à casinha branca perto da estrada... Faze também com que os outros não desprezem a nós, como se a gente não tivesse coração. Que os outros não pensem que se não temos casa, não temos nem honra, nem amor, nem saudades. Ilumina também Senhor o alemão-

zinho Gunther que mora na nossa rua, que atira pedras em mim e grita: "Vai embora, estrangeiro, fora da nossa rua..." Não fiques zangado comigo por eu lhe ter mostrado a língua e feito figa. Eu sei que é feio. Não farei nunca mais.

— Não te esqueças, Senhor, do meu tio Liudas, que sempre vinha no Natal e me trazia presentes. Papai diz que ele deve ser guerrilheiro agora, passando frio na floresta, sem abrigo. Protege-o e aos seus companheiros contra todos os perigos e enche o coração de fé no nosso encontro, que estaremos juntos em breve. Tu nasceste hoje em Belém para trazer alegria a todos. Dá uma migalhinha para nós também. Eu não peço nada que Tu não podes dar. Lembra-te, Tu também gostavas da tua casinha na terra e quando eras pequeno, assim me contou minha Mãe, brincavas na frente de casa e fazias passarinho de barro.

— Por que Tu sorris triste, Jesus? Tu me olhas com muito amor. Eu sei que Tu vais escutar minha prece. Se Tu esqueceres, a tua Mãe te lembra. E agora eu vou para casa. Estou com frio. A minha Mãe não tinha com que me fazer meia e luva... Ai Jesus, quase ia me esquecendo, eu Te trouxe presente. Eu sei, os Reis Magos vão Te trazer ouro e mirra, mas os pastorzinhos, que estão à sua volta não têm nada. E agora é tão difícil conseguir alguma coisa. É preciso fazer trocas com os alemães, olha, toma esse chocolate. Ele é muito gostoso. Titia me disse, que é de nozes. Ela me deu, mas eu trouxe para Ti. Vou colocar aqui, junto à Tua mãozinha. Come, quando ficar sózinho. E agora, chiau! — terminou o anjo de contar a oração do menino e tirou debaixo de suas vestes brancas um tablete de chocolate embrulhado em papel. Entregou-o ao Senhor e enxugou os olhos.

O Senhor pegou nas mãos o presente, que deve ter ficado muito tempo no bolso do menino e ficou de virar entre os dedos. Os seus olhos se fixaram num canto, onde havia um rasgo no papel. Num momento de grande tentação, o menino havia mordido um pedacinho. Lá estava a marca de dois minúsculos dentinhos. Sorriu o Senhor e nos cantos dos olhos brilhou uma lágrima.

— Este presente é muito valioso — disse Ele e mostrou aos santos.

— Ponha-o, São Ambrósio, no armário junto da moeda da viúva. Com letras de ouro escreva no cartão que é o presente do Vytukas Petraitis, recebido no meu aniversário, em 1947...

Depois o Senhor rodou o globo da terra em suas mãos e falou:

Aqui neste lugar, fica a Lituânia, sua pátria. Entre estas florestas negras passa o rio Nemunas.

Os santos padres esticaram as suas longas barbas brancas e todos olharam para aquele canto da terra.

— Aqui na margem do Nemunas fica Pažaislis, lá Šiluva e Aušros Vartai — disse, emocionada, Maria, Mãe de Deus. — São os meus santuários, onde tantas preces sinceras me foram dirigidas pela gente pacífica dessa terra. Não te esqueças, meu Filho, dos seus sofrimentos...

— Estou lembrando — entrou no meio São Cristóvão, que sabia bem de geografia. — É um lugar muito lindo, cheio de arrudas e imagens de Cristo...

— Era... — gritou todo aceso São Casimiro, o pátrono da Lituânia. — Agora é terra de lágrimas e de dor, de sangue inocente e de ais. Compadeci-vos, Senhor, desta nação infeliz. Jamais lembrar-se-ão dela os senhores da terra. Defendei os seus santos direitos. Já sofreram demais no exílio os seus filhos, já erraram demais pelas terras estranhas. Já basta, Senhor, que suas lágrimas e sangue reguem caminhos ao longé. Isso na terra, ninguém vê. Muitas vezes até fecham os olhos para não ver a dor imensa desses homens na desgraça. Se Vós também vos esquecerdes desta terra do âmbar, quem há de lembrar-se? ...

— Não podes esquecê-la, meu Filho. Eu vou sempre lembrar-Te — disse Maria. Pois o Vytukas confia em mim, que vou-Te lembrar o pedido...

Escutou o Senhor as suas falas. E quando terminaram, olhou de novo para a Terra. Aqui estava a casinha do Vytukas, na margem do Nemunas. Estava linda com árvores plantadas pelo tio Stasius. Mas no pomar já havia árvores derrubadas, o jardim estava descuidado, a cerca quebrada. E a cruz lá no alto com o oratório arrancado com marcas de pedras.

— Senhor, eram homens assim que moravam aqui? — perguntou São Casimiro.

— Não dói o coração ao ver tais coisas?

A tristeza marcou o rosto do Senhor. Ele virou os olhos na direção da floresta, coberta de ne-

ve, na margem oposta do Nemunas e viu lá no meio do pântano o tio Liudas agachado no chão junto com os companheiros. Estavam pálidos e abatidos pelas noites sem sono e com frio. Ninguém lhes trouxe nesta Noite o pão bento, branquinho, um pedaço de bolo. Eles repartiam pão seco, umedecendo-o com pedaços de neve...

— Dá-lhes a bênção, meu Filho — falou a Maria. Pois é santa a sua luta pela liberdade da pátria.

Emocionou-se Senhor e deu-lhes a bênção. Eles pularam do chão ao sentirem no peito um calor santo. Ergueram as mãos para o céu e com voz potente bradaram:

— Sentimos, Senhor, que nos abençoa e dáis força para a luta. Nós amamos a Ti e esta pobre terra. Nós amamos também os nossos inimigos. Não queremos matá-los, Ilumina sua inteligência e põe nos seus corações o amor da paz. Não queremos mais nada, apenas este santo direito que nos concedeste — vivermos e morreremos livres, onde livres nascemos...

— Sim, este santo direito lhes pertence — disse o Senhor e se levantou. Agora todos os olhos dos santos e anjos se fixaram Nele.

— Atende a oração do Vytukas. Pois Tu nunca, meu Filho, desprezaste as orações das criancinhas.

— Não seria misericordioso, se não o fizesse — e declarou bem alto, tão alto que até o universo estrelado vibrou com a sua voz:

— Que se alegre Vytukas com aquilo que tanto o seu coração desejou! ...

Os clarins de prata dos arcanjos soaram numa alegre fanfarra. E o seu som ecoou pelos infinitos céus estrelados, anunciando a todo o céu que o Senhor havia atendido mais uma prece sincera. E o coro dos anjos cantava possante:

Glória a Deus nas alturas, e paz na terra aos homens de boa vontade.

Traduzido por: Rymante Steponaitis

CURSO

AUDIOVISUAL

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Fone 273-0338

Rua Juatindiba, 28
03124 São Paulo, SP

O SIMBOLISMO DAS CANÇÕES FOLCLÓRICAS LITUANAS

Tanto quanto as canções folclóricas lituanas tem uma grande variedade, elas também são repletas de simbolismo. Alguns símbolos podem ser encontrados em quase todas as canções, das fúnebres de lamentos até as mundanas de bebedeiras. O simbolismo comumente aparece como metáforas "naturais". A personificação da natureza e o uso de metáforas utilizando-se de cenas naturais são apropriadas à um folclore pastoral voltando-se para suas cercanias naturais para idéias e inspirações. (Este é também o caso de muitas poesias lituanas). Um símbolo comumente empregado é a ruta (arruda), uma erva de perfume forte com suas folhas com gosto de cerveja ou quinine. Tanto as canções de casamento quanto de trabalho referem-se a grinalda de arruda que uma jovem, mulher solteira, usa como um sinal de sua inocência e castidade. Como muitas canções contam, uma virgem apaixonada perde sua grinalda de arruda..., ela cai no mar, ou o vento sopra-a longe, ou é salpicado de orvalho. O símbolo mais antigo da virgindade na Lituânia é o lírio, enquanto o linho e a flor do centeio representam o pecado. Em geral, as referências botânicas representam o amor.

Alusões frequentes ao sol, à lua e às estrelas refletem a fé dos antigos lituanos pagãos. O sol recebe uma posição proeminente nos textos folclóricos, não só como guardião mas também como sinal de otimismo e as coisas boas da vida. As relações entre os membros da família é um tópico frequente nas canções folclóricas. Como se vê nas canções, as pessoas são consideradas como sociais distintos; um indivíduo sem família ou alguns laços sociais é inconcebível. Consequentemente, existe um profundo desespero nas canções sobre órfãos. Numa canção o órfão é comparado a uma pedra encontrada sózinha ao longe do caminho, onde é batida e chutada pelos transeuntes.

Em muitas canções lituanas que sobrevivem e ainda são cantadas hoje em dia — canções que expressam as consequências de um amor trágico, a morte

de um soldado, a sorte de uma mulher casada — o remanescente pode ainda ser visto no simbolismo que alguma vez preencheram e enriqueceram o estilo lituano com tantos significados.

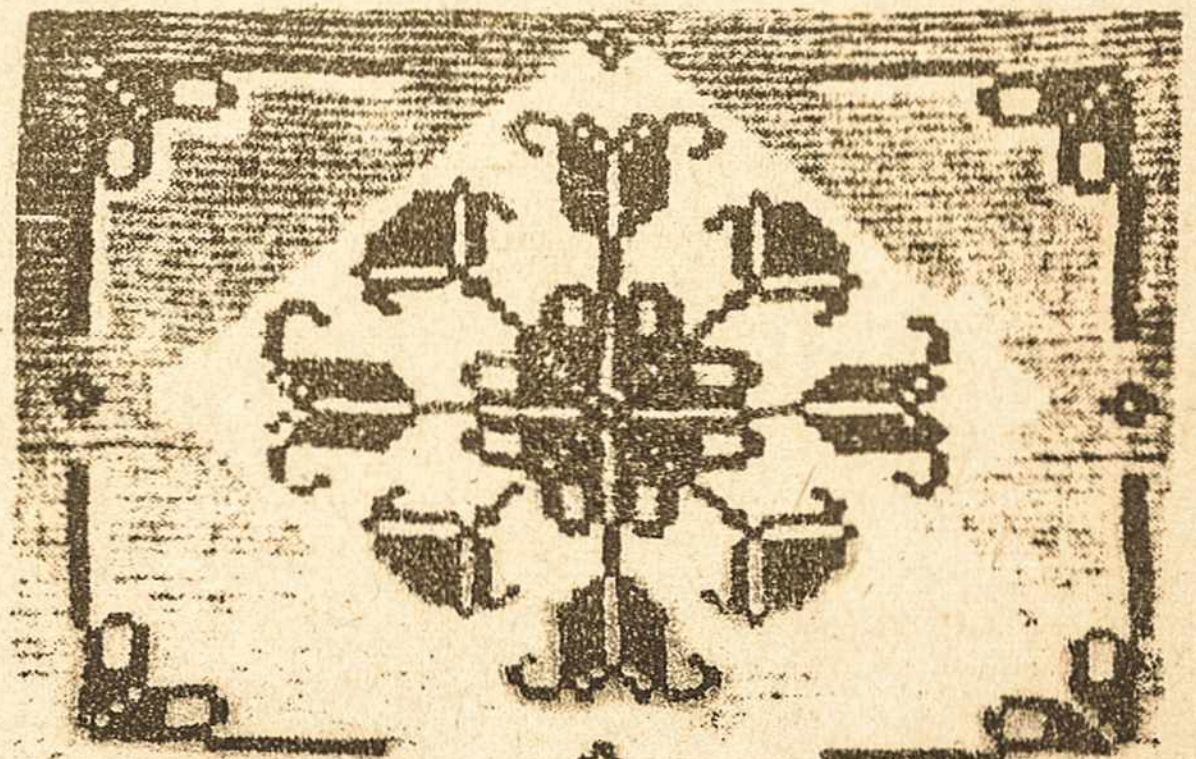
BLJS Ryšaininkė — Sandra Saldytė

No dia 28 de Outubro de 1979, JOSÉ LUIZ BUITVIDAS, fez a 1ª. Comunhão, na igreja de S. João Batista - Rudge Ramos- S. Bernardo do Campo, filho de Maria Helena Kućinckas e Algerdas Buitvidas, na sua longa caminhada vai seguir os passos de Cristo e seu Evangelho, Parabéns e muitas lutas nesta caminhada.

Casemiro Palivanas é um dos formandos da turma de 79 da Faculdade de Direito de São Bernardo. O moço promete, para dentro de uns dois anos, dar uma virada em grande estilo na sua vida profissional. O homem está com tudo.

Casemiro Palivanas recebeu tremenda encomenda: superequipar uma Veraneio adquirida na General Motors pela Secretaria de Segurança Pública do Estado de Alagoas. O veículo consumiu 160 mil cruzeiros de equipamentos, incluindo ar-condicionado, geladeira e bancos dianteiros e traseiros reclináveis.

SUNKIAI SERGA SOVIETINĖ MEDICINA

“Nemokamas gydymas” ir “nemokamas mokslas” yra du dalykai, kuriais ypatingai didžiuojasi Sovietų Sąjunga. Šiuos du dalykus, okupuodami svetimus kraštus, pirmiausia atneša į naujai užimtą valstybę ir stengiasi jais patraukti gyventojų mases. Taip buvo ir okupuotoje Lietuvoje 1940 – 1941 metais.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos programoje yra iškilmingai įrašytas toks punktas: “Socialistinė valstybė – vienintelė valstybė, kuri rūpinasi apsaugoti ir nuolat gerinti visų gyventojų sveikatą. Tai užtikrina socialinių ekonominių ir medicinos priemonių sistema. Bus įvykdyta plati programa, siekiant užkirsti kelią ligoms ir labai jas sumažinti, likviduoti masinius infekcinius susirgimus, labai prailginti gyvenimą. Visiškai bus patenkintas miesto ir kaimo gyventojų poreikis gauti visų rūšių labai kvalifikuotą medicininį aptarnavimą ... Greta jau esančio nemokamo medicininio aptarnavimo, ligoniniai nemokamai naudosis sanatorijomis, taip pat nemokamai bus vaistai”.

Tai propagandinė – deklaratyvinė pusė. Tačiau būtumėm mes neteisūs, jeigu tvirtintumėm, kad Sovietų valdžia nesirūpina gyventojų sveikatos bei medicinos reikalais. Per 35 okupacijos metus buvo išauginta nemaža medicinos personalo ir sukurta gydymo įstaigų. Turime prieš akis okupuotos Lietuvos statistikos leidinį “Lietuvos TSR ekonomika ir kultūra”, išleista 1977 m. Vilniuje. Iš jo sužinome, kad 1976 metais okup. Lietuvos teritorijoje buvo 11,823 visų specialybių gydytojų, 32.000 viduriniojo medicinos personalo, 220 ligoninės tipo įstaigų, 37 700 lovų ligoninėse, 229 moterų konsultacijų vaikų poliklinikų ir pan. įstaigų.

Minėti skaičiai nėra maži ir, sakytumėm, jeigu viskas būtų gerai tvarkoma pakankami 3,4 mil. Lietuvos gyventojams. Vadinasi, viskas būtų gerai, jeigu būtų reikiamu būdu žmogui patarnaujama ir kad gydymas iš tikro būtų nemokamas. Deja, praktiškai taip nėra. Dažnai sutinkame gyvu liudininkų, atvykusių iš Lietuvos ar ten apsilankusių, kurie mums atskleidžia priešingą vaizdą. O pastaruoju metu gavome iš okup. Lietuvos spaudai paruoštą – Gintaro Tautvyčio (slapyvardė) knygą – “Tarybų Sąjungos komunistų partijos programa ir gyvenimas”.

Apdairus autorius tame vaikale, stebėdamas teoriją ir praktiką, sugretinęs faktus, kaip tiktai pateikia priešingą

tariamai nemokamo gydymo vaizdą. Jo duomenimis pasiremdami, bandysime reikalą iš kitos pusės pavaizduoti.

Autorius aiškina, kad pirmiausia bet kokio “nemokamo gydymo” Sovietuose nesą: “Juk valstybė, kaip tokia, gėrybių nekuria, o jas kuria darbo žmonės. Tai iš kur valstybė ima lėšų tiems tariamai nemokamiems reikalams? Trumpai kalbant, valstybė tas išlaidas apmoka gautas iš darbo žmonių tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais” (47 pusl.) Tie mokesčiai kaip tiktai ir yra paslėpti valstybės biudžete: darbininkas gauna labai mažą algą, o jos didesnę dalį pasilieka valstybė įvairioms išlaidoms dengti.

Tai dar būtų ne taip jau blogas dalykas jeigu ta valstybės teikiama tariamai “nemokama medicina” būtų gera.

Pirmiausia, nors gydytojų yra ir nemažai, bet didžioji jų dalis blogai paruošti. Sovietų medicinos mokyklos nepasižymi aukštu mokslo lygiu. Iš jų į šeina mokslus baigę, bet aukštesnėmis kvalifikacijomis nepasižymį gydytojai.

Privačios gydotojų praktikos nėra (ji baudžiama), bet yra valstybinių poliklinikų tinklas. Deja, jų skaičius nepakankamas, ligonių apžiūrėjimas labai primityvus, paviršutiniškas, diagnozių nustatymas netikslus. Labai dažnai atvejai, kai žmogus serga viena liga, o yra gydomas ir miršta nuo kitos ligos. Sakysime, poliklinika nustato, kad ligonis serga plaučių tuberkulioze ir nuo jos gydo polikliniškai ar ligoninėje. O po kokių 9 mėnesių išaiškėja, kad ligonio kepenys yra pribaugtos vėžio, nuo kurio žmogus ir miršta.

Komunizmo programoje rašoma, kad vaistai turi būti teikiami nemokamai. Tiesa, juos ir duoda nemokamai, bet jų praktiškai nėra. Dažnai trūksta net paprasčiausio aspirino tablečių. Nuo 1978 m. sausio mėn. vaistinėse ir ligoninėse dar labiau sumažintos vaistų normos. Sovietų Sąjunga (jų tarpe ir Lietuva) yra vienintelis pasaulyje kraštas, į kurį draudžiama įvežti vaistai iš užsienio. Kitų kraštų vaistų patentai neišperkami. Trumpai suglaudus, vaistų nėra.

Mūsų jau cituotas G. Tautvydis toliau rašo: “Dėl nemokamo gydymo, reikia pasakyti, kad čia viešpatauja romėnų posakis: Do ut des (Duodu kad duotum). Ir yra net gydytojų, kad ima visai nesislapstydami poliklinikų kabi-

netuose ir ligonių palatose. Vienas staitybininkas, ilgesnį laiką gydydamas Kaučo klinikoje, pasakoja, kad jis klinikoje išleides nemokamam gydymui daugiau 3000 rublių, ir kai kartą jį gydytojos chalato kišenę įdėjo 100 rublių, tai gydytoja juos išmetusi, nes buvę per mažai”.

Palatose dažnai reikia patiems samdytis slauges, kitur ligoniams neduodama reikiamo maisto – reikia patiems pasirūpinti.

Kaip sovietiniai gydytojai gydo ligonius nusako šis minėto rankraščio autoriaus užrašytas anekdotas.

Pas gydytoją į polikliniką užėjęs ligonis skundėsi jaučiąs silpnumą. Gydytojas paklausė, kiek uždirbęs. Ligonis pasisakė gaunąs 120 rb. pensijos. – Valgyk kuo daugiau mėsos, tai sutvirtėsi – pataręs gydytojas. Po to atėjęs kitas ligonis, kuris taip pat silpnai jautėsi. – Kiek gauni pensijos? – paklausė gydytojas. – 60 rb. – atsakęs ligonis – Tai valgyk kuo daugiau daržovių, uogų ir vaisių – pataręs gydytojas. Į tą patį gydytoją kreipėsi trečiasis pacientas. – Kiek gauni pensijos? – paklausęs daktaras. – 20 rublių – atsakęs ligonis. – Bet kai sumoku už butą, elektrą, tai man nieko nebelieka – prisidėjęs pacientas – Na ką gi, kuo daugiau būk ir vaikščiok gynam ore ir juo giliai kvėpuok – pataręs gydytojas.

Vadinasi, “vaistai” pagal pajamas, atsižvelgiant į gyvenimo būdą.

Nežiurint “nemokamo gydymo”, gyventojų ligotumas ir mirtingumas labai didelis. Gydytojų ir kito medicinos personalo profesinis pareiškimas labai menkas, nes labai mažas atlyginimas. Sakysime, gydytojo mėnesinė alga tesiekia 120-150 rublių. Suprantama, kad iš tokios algos jis negali išgyventi. Iš čia ir kyla “Pašalinių, pajamų” ieškojimas.

Kas matė okup. Lietuvos ligonines teigia, kad jų įrengimai labai pasenę primityviški, trūksta ne tiktai modernių gydymo aparatų, bet ir paprasčiausių aparatelių kraujo spaudimui matuoti, net stetoskopų. Daugelyje ligoninių nėra pakankamai reikalingų skalbinių.

Tai “nemokamo gydymo” sistema Sovietuose yra praktiškai sugriuvusi. Geriausiu atveju ir pati serga labai smarkiai, chroniškai. Reikia ją pačia gydyti.

DRAUGAS

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TOLIMIEJI KVADRATAI

PABAIGA

(Tesinys iš praeito numerio)

Tam vienam kartui atsidusome, nusikratėme ryklio. Antrasis ruselis neatrodė didelis stipruolis, o trečias, Paulauskas, lietuviukas, manome, ir toks sau vaikelis, silpnas ir vaikiškas. Silkutė, — manau, o gal dar ir nereikės jo laikyti priešų pusėje, vadīnasi, geriausiu atveju — du ir keturi.

Taigi, turime išplaukti vakare, nors ir pavargę, kaip šunys. Tik ryte iš jūros, tačiau mechanikas užsimanė paūžti. Mat, krante kažkur šokiai, jis turi mergą, o kad žinojo, jog tai joks argumentas pasilikti — ištraukė, gudruolis, elektros kyštuką, girdi, sugedo elektra laive.

Bala jo nematė. Nekimbame prie jo, kad ir žinome. Tiek tos. Tegu bus rytoj, susitvarkysime ir, vieną ruselį palikę sargyboje, kad kas su laivu neatsitiktų, net patys nuėjome pasižokti. Matome, kaip mūsiškiai šoka ir geria. Tačiau rūpi visai ne šokiai.

Iš ryto su kapitonu sėdime laive ir tariamės, ką darysime. Žiūrime į jūros planą, subraižytą žvejų kvadratais. O aš visą laiką suku galvą, kur gausim vinių?

Mūsų būsimai laisvės kovai mes neturime jokio ginklo. Jeigu jį ir turėtum, nieko neišveši. Esi apžiūrimas ir iškratytas, nieko nepaslėpsi nei prieš save, nei laive. Vadīnasi, lieka tik Dievo duotos rankos ir galva.

Ir mes taip sutarėme, kad, nutykoję progą, kai jie visi bus žemai, kajutėse, užkalsime juos ir kaip nors išsilaikysim, ligi pasieksime Švedijos krantus. Kaip? — matysime. Bet, gera kalbėti, užkalsime. Kur gi gauti vinių? Pakrantės krautuvėje sunku tikėtis. Pradėsi teirautis, tai ims įtarinėti. Jokio kaimyno, jokio draugo, kas padėtų, kam patikėtum.

Matome, kad viskam reikia begalinio atsargumo. Net paltas liko nepaimtas, nors gailėjaušis, ką žmogus žinai, kaip tenai gausi. Tiktai neėmiau žvejo uniformos, o savo mėlynas kelnės. Ir valdiškos vatinės kelnės, toks pat švarakas ir batai ilgais odiniais aulais buvo laive.

Iš pat ryto susitvarkę, sekmadienį, liepos 15 d., prieš saulės laidą išplaukiame. Ir aš vis nerimau dėl tų vinių, rodos, kas mane ant tų vinių pasodino. Bet, gal laive pavyks iš kur nors ištraukti. Kad ten buvo jų, žinojome.

Nuplaukiame į karinės kontrolės punktą. Patikrina rusiška valdžia, ir atsitinka ten toks dalykas, kad vos neuždainavau iš džiaugsmo: mūsų vakar atėjusį naują ruselį punkte sulauko. Esą, dokumentai netvarkoje. Kapitonas dar pasiginčija, palygauja, bet aš matau, kas dėdasi jo širdyje, nusikračius šitos žuvies.

(bus daugiau)

GRAŽU YRA SVETIMOM KALBOM KALBETI
BET GĖDA YRA SAVO TĖVŲ KALBOS NEMOKĖTI

SKAITYTOJAI RAŠO...

Gerbiamas Redaktorium:

Prašau patalpinti ML-je šį tėvo Kidyko laišką. Aš manau, kad jis turi netik man asmenišką vertę, bet gali būti naudingas ir visuomenei.

Su pagarba

Petras Žarkauskas

GERBIAMASIS PONE ŽARKAUKAI IR PONIA

Prieš savaitę Tamsta man atsiuntė ilgą laišką, išdėstydamas Tamstos vargus su Sąjunga dėl taip daugelį metų Tamstos globotos, tvarkytos ir išlaikytos mokyklos ir kaip dabar Sąjungos Valdovai Tamstą apvogdino ...

Man labai gaila Tamstos ir aš visa tai puikiausiai suprantu ir užjaučiu Tamsta. Labai gerai prisimenu tuos nepersenus laikus, kada ir mus išvadino sukčiais, užsigėidusius pagrobti lietuvių turtą Mokoje ir jį Popiežiui ar jezuitų generolui atiduoti; mus po teismą tampė, veidmainingai apgavo mūsų provinciolą ir taip toliau. Mes gi, kaip ir Tamsta, mokyklos rūmus naudojome tik lietuviškos kolonijos labui. Tai kas iš tiesų rūpi ponui A.? Kokią veiklą jis ten išvystė ir tebevysto?

Dabar ir pats pajutote tą patį, ką jezuitai iškentėjo. Linkiu Tamstai nepalūžti, bet ir toliau rūpintis lietuviškais reikalais. Anastacio rajone ir visam S. Paulyje. Prieš liepto galą ir tas, ar tie, kurie Tamstai pastoja kelia.

Linksmų Švenčių

kun. Jonas Kidykas

Praia Grande 11.01.1980

Mielas mūsų Redaktorium

Širdingiausių linkėjimų su 1980 metais.

Daug sveikatos laimės jūsų darbuose. Taip pat ir visam Mūsų Lietuvos štabui. Prisiunčiu vieną indomia žinę apie lietuvių išradėjus.

Jūsu

Verute ir Kasys

Bacevičiai

NOTICIAS POPULARES — Sexta-feira, 11 de janeiro de 1980 —

Lituanos tēm máquina para medir as dores

Vilnius

Mosecar (NP) — Existe uma máquina que pode medir exatamente a dor física. Especialistas lituanos conseguiram elaborar, de fato, um aparelho que — por intermédio de uma série de impulsos eletrônicos — mede o grau da dor suportada por

um individuo até um ponto limite, sem prejuizos para o organismo. A máquina é muito util, principalmente em cirurgia. (nas pequenas operações), e pode evitar o uso de analgésicos que muitas vezes afetam o organismo.

Jaunavedziai Edvardas ir Maria Aparecida susituokę, 1979 m. Gruodžio 29 d.

VIAJE COM NEMUNAS PARA OS ESTADOS UNIDOS

Saida: 28 de junho de 1980
Regresso: 27 de julho de 1980

ŠOKIU ŠVENTE – 6 de julho de 1980

ROTEIRO

Miami
Saint Petersburg Beach
Chicago
Detroit
Cleveland
Niagara Falls
Hamilton
Toronto
Montreal
Boston
Hartford
New York
Philadelphia
Washington

Tampa/Saint Petersburg Beach
Orlando/Disney World
West Palm Beach
Miami
São Paulo

Quem estiver interessado em acompanhar NEMUNAS nesta viagem, esclarecemos que na parte aérea:

São Paulo - Miami ida e volta o preço será de Cr\$ 26.000,00 com pagamento a vista até dia 29 de Janeiro de 1980. Após esta data, sairá US\$ 650 dolares, hoje equivalente a Cr\$ 30.000,00 com pagamento à vista. Informamos que o preço da passagem atualmente é de US\$ 1.172 dolares equivalente a Cr\$ 53.000,00.

Para maiores informações pelo telefone: 273-2317, falar com D. Emilia.

ATOSTOGOS LITUANIKOJ

Maloniai galite praleisti atostogas ar savaitgalį Atibajoje-Lituanikoje.

Prieš važiuodami kur nors į Hotel Fazenda, palyginkite mūsų kainas.

Informacijos ir rezervas:
D. Angelika, Tel. 251.31.35 arba
Dédé Juozas, Tel. 63-59-75.

SVEIKINO BL BENDRUOMENĖ

BLB-nės gavo Naujų Metų proga sveikinimus iš S. Paulo vice-gubernatoriaus José Maria Marin, S. Paulo burmistro Dr. Reynaldo de Barros, S. Paulo arkvyškupo Kardinola Evaristo Arns senatoriaus Franco Montoro, dep. Dulce Sales Cunha ir Artur Alves Pinto ir kitų.

DIDŽIAVOMĖS ESĄ LIETUVIAI

Pernai metais, į ketvirtąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą vykusį Anglijoje ir Vokietijoje, suvažiavo skaitlingos ir gavios mūsų Tėvynės atžalos. Kaip džiugu ir miela, kad suplaukus jaunimui iš visų planetes šalių, tarp jų aidėjo ta pati lietuviškoji kalba! Pats jaunimas liko sužavėtas tokia lietuviybės galia, didybe bei atsiekimais, kad iš daugelio lūpų savaime išsprūdo pripažinimas: – Didžiavomės esą lietuviai!

Taip, visiems yra ko didžiuotis, kad ir už Lietuvos ribų bręsta gretos, kurios pastoja ir vis labiau pastos kelią žiauriam okupantui, norinčiam sužlugdyti mūsų tėvynę Lietuvą. Mes, senieji Lietuvos emigrantai, dedame ant jūsų galvos, brangusis Brazilijos lietuvių jaunime, nevystančio tikėjimo ir vilties žiedus. Tegu saulė ir žvaigždės lydi jūsų kelius, tegu vaivorykštės varšos dabina taikingus, bet ir didžiai ryžtingus jūsų užsimojimus.

Didžiuokitės, jaunystės žiedai, kad esate lietuviai, užmildykite retėjančias lietuviybės kovotojų eiles. Jie jums perduota didžiuli palikimą: Lietuvos meilę ir vardą. Tegu meilė Lietuvos dega Jūsų širdyse, o vardan tos Lietuvos tarp jūsų, visų tautų lietuviškasis jaunime, vienybė tezydi.

Mieli lietuviško žodžio skaitytojai, pavytikite "Mūsų Lietuvos" laikraščio lapus. Ar nepastebit kaip ten jaunimas gražiai aprašo savo įvykius, kaip puikiai moka valdyti plunksną ir kaip drąsus jų ryžtas, plevėsuojąs tarsi pergales vėliava ant svetimybės jūros bangų?

Jie mokosi ir dirba. Nėra aukštos mokyklos nei universiteto, kur nebūtų mūsų jaunimo atstovų. Kiek gi viršūnių, kiek čempionų visose žinybos bei kūrybos šakose, kiek didžiai atsakomingsose vietose pirmaujančiu lietuviškų asmenybių.

Jie šoka, stovyklauja, dainuoja, jungiasi į savo organizacijas, renka joms valdybas. Tarsi vaidilos ir vaidilutės neleidžia užgęsti šventajai patriotizmo ugniai, neleidžia išniekinti garbiųjų Tėvynės Ramovių.

Senajai kartai tenka nulenkti galvą prieš negęstantį aukurą ir jauste pajauti, kad lietuvių tauta nemirtinga.

Antanas Augustaitis

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

MŪSŲ ŽINIOS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ B-NĖS ŽINIOS

Šio men. 18 dieną, Šv. Kazimiero Parapijos salėje, įvyko BLB-nės sušauktas visų Sanpaulyje veikiančių organizacijų ir kultūrinių vienetų posėdis, kurio tikslas buvo aptarti šių metų Vasario 16 minėjimo programą.

Kartu su BLB-nės Tarybos ir Valdybos nariais dalyvavo Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, Inž. Aleksandras Valavičius, Lietuvių Sąjungos Brazilijoje vice pirmininkas, Justinas Žvingela, Šv. Juozapo Katalikų Bendruomenės Choro vedėjas, Viktoras Tatarunas, Šv. Juozapo Katalikų Bendruomenės atstovas Petras Šimonis, Vila Anastacijos Lietuvių Būrelio pirmininkas Petras Žarkauskas, PLIAS, Inž. ir Architektu Sąjungos Brazilijos skyriaus atstovas inž. Nardis Antanaitis, Volungės Choro atstovė Sandra Saldytė, Ateitininkų atstovas Robertas Saldys, Tautinių Šokių Ansamblio Nemuno pirmininkas Jonas Lukosevičius, Tautinių Šokių grupės "Rutele" ir Lietuvių Skautų vedėja, Eugenija Bacevičiene ir "Mūsų Lietuvos" administratorius, kun. Stasys Šileika.

Nutarta, kad Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 24 dieną, pradedant mišiomis 15 val. Vila Zelinės lietuvių bažnyčioj, sekant minejimu 16 val. Sesių Pranciskiečių salėje su oficialia ir menine dalimi ir baigiant kokteliu 19 val. Jaunimo Namų salėje.

Bus kviečiami S. Paulo vice-gubernatorius, José Maria Marin, federalinis deputatas Ademar de Barros Filho ir São Paulo valstijos deputatas Artur Alves Pinto. Meninės programos koordinatorium sutiko būti maestro Viktoras Tatarūnas.

Minejime dalyvaus ir pagrindine kalba pasakys svečiais iš Amerikos, p. Vaclovas Kleiza, PLB-nės vykdomasis vice pirmininkas, kuris su žmona atvyksta, vasario 18 dieną.

Vaclovi Kleizai taip pat buvo numatyta programa S. Paulo lietuvių visuomenėj. Be Vasario 16 minėjimo, dalyvaus vasario 21 d. BLB-nės Valdybos ir Tarybos posėdyje, 22 vasario PLIAS-Inž. ir Architektų Sąjungos posėdyje ir vasario 23 dieną (šeštadienį) 20 val. Šv.

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.
das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590
Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

MALONIAI KVIĘCIAME
VISUS DALYVAUTI
UŽGAVĖNIŲ

BLYNŲ PIETUOSE

Vasario 10 d. - Fevereiro - 12 val.

JAUNIMO NAMUOSE

Pakvietimus galima gauti pas:

Ona Masiene
Uršulė Bendoraitiene
Vyrų Brolijos narius
Klebonijoje

Kazimiero Parapijos Salėje susitikime susipažinimes su Brazilijos lietuvių organizacijomis ir visais S. Paulo lietuvišiais, kurie dominasi lietuvišku veikimu. Tame susirinkime svečius praneš apie Pasaulio lietuvių veikimą ir pastangas Lietuvos nepriklausomybės atgavimo reikalais.

Pagal PLB statutą, Jaunimo Sąjungos pirmininkas automatiškai priklauso krašto Bendruomenės valdybai. Taigi Inž. Aleksandras Valavičius per šį susirinkimą su ovacijom, buvo priimtas į BLB-nės valdybą.

Dar buvo svarstomas solidarumo mokestis 1980 metams. Kadangi per paskutinius tris metus mokestis nebuvo keičiamas nutarta, kad nuo šių metų, solidarumo mokestis su "Pasaulio Lietuvio" prenumeratų pakelia iki Cr\$ 500,00 metams

DIPLOMUOTA DENTISTĖ

Sandra Regina Saldytė

Algimanto ir Albinos Saldžių duktė, šiais metais baigė Santo Amaro Odontologijos Fakultetą. Nuo pat vaikų darželiu ji mokėsi "Colégio Regina Mundi".

Diplomų įteikimas buvo Anhembi Konvencijų rūmuose, sausio 3 d. į kurį atvyko daug lietuvių ir brazilų draugų bei gimių

Po diplomo įteikimo, Saldžių namuose buvo priemimas ir pavaišinimas svečių.

Ant rytojaus t.y. sausio 4 d., "Paineiras Morumby" klube įvyko oficialus, ušbaigusių mokslą, koktelis ir šokiai, ten Sandra pakvietė savo artimesnius draugus ir visi linksminosi iki 4 val. ryto.

Sandra yra gana pažįstama darbuotoja Lietuviškoj Kolonijoj. Priklauso prie B.L.J.S. valdybos. Kaip ateitininkė, yra moksleivių ateitininkų globėja. Pietų Amerikos Jaunimo Komitete ji yra Brazilijos ryšininkė, prisideda prie Lietuviškos spaudos ir priklauso "Volungės" chorui.

Paskutiniame PLJK-Europoje, atstovavo Brazilija kartu su keturiais kitais jaunuoliais.

Galvoja toliau tęsti mokslą, kurioj nors specializacijoj.

Linkime Sandrai, sėkmingo darbo savo profesijoje, ir kad rastų laiko prisidėti ir toliau prie lietuviškos veiklos.

MIŠIOS
už brolių Gavėnų
TEVELIUS

bus atlaikytos C. Verde per
sekančias lietuviškas pamaldas
Vasario 3 d. - 16, 15 val.
Visi kviečiami dalyvauti

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

MŪSŲ ŽINIOS

T. Pupinis tarp t. Dauginčio ir kun. Šileikos

Tėvas VINCAS PUPINIS, paskutinis lietuvis jezuitas darbavęs Brazilijoje 15 metų, šio m. sausio 9 d. išskrido Romon. Išėjęs studijas "Russicum" kolegijoje Romoje, jis pašventė savo gyvenimą rytų apeigų tikintiesiems. Dirbo kiek laiko Italijoje, paskui atvyko į S. Paulį ir apsigyveno Ipirangoje, prie seselių baziliečių vienuolyno, kame jis kapelionavo ir skleidė savo apaštalavimą tarp rytų apeigų emigrantų.

Žadino jų dvasinį gyvenimą savo sumania pastoracija ir palaikė jų vienybę jo paties leidžiamu laikraščiu "Neužmiršo nei lietuvių, tiek lankydamas šeimas, tiek dalyvaudamas visokiose šventėse bei parengimuose ir lietuvių kunigų Vienybėje. Jo tolimesnė misija bus darbuotis rusų sekcijoje, prie Vatikano radijo.

"Mūsų Lietuva", kunigai ir visi São Paulo lietuviai linki stropiam, geros širdies ir didelių gabumų, T. V. Pupini-

ui, sėkmės ir Dievo palaimos naujoje aplinkoje bei darbuotėj, o už visa gera, ką jis yra padaręs lietuviškajai kolonijai, taria didelį ačiū.

TYLI, BET NUOPELNINGA DARBININKĖ IR JOS ĮPĖDINĖ

7 sausio pasitraukė iš "Mūsų Lietuvos" leidėjų kolektyvo ponija NIJOLĖ PUPIENYTĖ MIKALKĖNIENĖ. Per septyneris metus jos darbas buvo išrašyti ant specialios mašinelės laikraščio ir kitų spaudinių rašlavą, iš kur ji eidavo ant matricų ir į spausdinamąją offseto mašiną. Tai pats pirmutinis spaudos darbas, reikalaujantis daug atydos ir geroko kalbos pažinimo. Išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, kasdieną ji išdirbdavo Redakcijoje po keturias valandas ir dar padėdavo prie dežuravimo. Dabar ji persikėlė kiek toliau ir jau nebegalėtų taip lengvai pribūti. Jai "Mūsų Lietuvos" Redakcija yra labai dėkinga už pasiaukojimą ir ištvermingą darbą.

Nijolės vieton įstojo 17 metų mergaitė, MARISTELA ŽUTAUTAITĖ. Ji yra datilografė, bet lietuvių kalboje kiek mažiau išsilavinusi, užtat atsiprašoma gerb. skaitytojų, jei nežiūrėtų viso atsidėjimo, viena kita klaida vis išsprunka.

Abiem raštininkėms sėkmingos darbuotės: išeinančiajai naujuose namuose, o įeinančiajai ML kolektyve.

KRISTINA VALAVIČIUTĖ, Volungės choro vadovė-dirigentė, sausio mėnesį atostogauja. Choro repeticijas praveda ROBERTAS SALDYS. Sekantis Volungės choro pasirodymas bus per Vasario 16-sios šventę.

Visi kurie gauna "Ateitį" prašomi užsimokėti prenumeratą pas Kun. J. Šeškevičių.

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTARIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVIŠKAI

RAŠO TT JEZUITŲ PROVINCIOLAS

Iš Čigagos rašo S. Paulo saleziečiams T. Leonas ZAREMBA, pranešdamas, kad vasario pradžioje vyksias į Montevideo, o grįždamas į S. Paulį. Tai bus vasario 5 d. Pakils iš Montevideo Cruzeiro do Sul 935 lėktuvu 17,15 val. ir nusileis SP - Congonhas aerodrome 19,30 val. vakaro.

LAIŠKAS IŠ ITALIJOS

ML redaktorius ir Šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. Pr. GAVĖNAS, sveikina Brazilijos lietuvių koloniją su Naujaisiais Metais. Rašo iš Romos gruodžio 28 d. ir praneša, kad Kalėdos buvo šaltos: prisnigo šiaurės Italijoje, Sardinijoje ir net ant Vezuvijaus. Sakosi 12 sausio važiuosias į Punkską, Seinus ir į Vilnių. Važiuoti sausio mėnesį į Lietuvą tikrai reikalinga drąsos. Punske, kaip žinoma, yra užvesta kalba verbuoti pašaukimus į kunigus, siunčiant kandidatus į Romą.

iš Rio...

E. Petraitis

Rio lietuvių katalikų parapija jaučiasi apleista: nebuvo Šv. Kalėdų Mišių, nebuvo Mišių per visą sausio mėnesį. Trečias sekmadienis, per kurį turėdavome lietuviškas Mišias, supuola su Šv. Sebastijono švente. Jis yra Rio de Janeiro ir Barreto Šv. Sebastijono bažnyčios globėjas.

Pastarąją bažnyčią aptarnauja kun. Mečislovas, vardininkas. Tai, aišku, jis negalės mums patarnauti.

1980 m. sausio 5 dieną TELESFORAS MAŽEIKA, buvęs Rio de Janeiro teatro choro dainininkas, pensininkas, susilaukė 83 metų amžiaus. Kolonijos atstovas, jį kolonijos vardu pasveikino ir palinkėjo sulaukti dar daugelį metų.

Seniausias kolonijos narys, ponas Pranas Opas, šiais metais žada sulaukti 90 metų amžiaus.

Ponia URŠULĖ GAULIENĖ dėkoja visiems "karijokams, paulistams ir gaučams, kurie ją pasveikino Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, ir, vietoj dėkoti kiekvienam atskirai, aukoja tam tikrą sumą "Mūsų Lietuvai", kad padėkoti visiems bendrai.

FEST EJE COM VODKA

SPUTNIK®

TRI-REFINADA 1000 ml 40°GL

RUSSKAYA OSOBYAYA VODKA

Elaborada por: Industria de Bebidas SPUTNIK de Viktor Prokocowitsch
Rua Clemente Ferreira, 142 São Paulo - SP
Reg. M.A. nº 351.000.321 - Reg. P.A.V.S. nº 462-R
C.G.C.M.F. nº 43.870.591/001 - Indústria Brasileira

100% CEREAL

PEDIDOS PELO FONE: 266-4680

"KUBLEK"

SPAUDOS VAJUS

SPAUDOS MAŠINAI AUKOJO

KATILIENĖ Petronėlė 1.000 Cr.
BALTADUONINĖ Apolonija 1.000 Cr.

Bevertydamas AUKSO KNYGA, suskaičiavau 42 aukotojus už SPAUDOS MAŠINĄ. Yra dar 19 smulkesnių aukotojų, kurie nei nepasiekė Aukso Knygos, pagal savo išgales gal buvo došnesne negu kiti. Taip, viso labo, susidaro 61 aukotojas. Jų dėka, pridėjus dar SPAUDOS ŠVENTĖS ir BLB ekskursijos į LITUANIKĄ įplaukas, susidaro 100 tūkstančių 846 kruzeirai, kas reiškia truputį daugiau negu dešimtoji mašinos dalis. Pasiękti tokią sumą į 4 mėnesius nėra jau taip blogai užtat visiems aukotojams privaloma didelė padėka. TAČIAU nereikėtų sustoti šičia. Šį mėnesį vos du aukotojai teatsirado. Drąsos, nenuleiskim rankų, nors ir atsiranda vis daugiau sunkumų. Klausimas čia glūdi ne tiek tame ar reikia daug duoti, bet ar yra daug kas duoda. Nejaugi lietuvių kolonijoje beatsiranda vos 60 asmenų, kuriems rūpi lietuviška spauda? Jei atsiraštų 600, jau visa mašina būtų apmokėta IR BŪTŲ UŽ BAIGTAS SPAUDOS VAJUS.

Administratorius

NAUJAS SPAUSTUVININKAS

Su naujaisiais metais pasitraukė taip pat ML spaustuvininkas, APARECIDO CANATO, išdirbęs prie laikraščio 7 metus..

Jis gyvena su šeima S. Bernarde ir dirba prie spaudos Noroeste banke miesto centre. Vakarais, po viso savo darbo, jis atvykdavo vieną ar daugiau kartų į savaitę atspausdinti "Mūsų Lietuvą" ir kitus spaudinius. Jam užtat ML labai daug privalo.

Jo vieton įstojo jau kelis metus dirbęs lygiai prie tokios pat mašinos kaip mūsų dabartinė, vokiškai-braziliškos kilmės vyrukas, LUIS CARLOS HAIS. Su juo tikimasi pagyventi spaudos darbą ir spausdinti net spalvotus spaudinius.

VACLOVAS KLEIZA

PLB Valdybos vykdomasis vicepirmininkas, vasario mėnesį lankys Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvius ir dalyvaus jų ruošiamuose Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo šventės minėjimuose. Su tų kraštų Bendruomenių valdybomis ir darbuotojais jis tarsis lietuvių švietimo, kultūros, politikos ir kitais reikalais, nes PLB Valdyba palaiko glaudžius ryšius su visų kraštų lietuviams.

Pagerbdami tėvelius
JONĄ ir JIEVĄ TATARŪNUS

60 metų vedybų jubiliejaus proga,
jiems skiriame šio MŪSŲ LIETUVOS numerio
GARBĖS LAIDĄ.

Sūnūs Jonas, Viktoras ir Juozas

ML-os redakcija ir administracija širdingai sveikina jubiliantus ir dėkoja broliams Tatarūnams.

Aliança Lituana Brasileira de Beneficência e Assistência Social

cumprindo os Art. 29 e 33 dos seus estatutos, convoca os seus sócios para a Assembléia Geral Ordinaria no dia 27 de Janeiro de 1980 às 16,00 horas na sede própria à Rua Lituania nº 67, bairro da Moóca, nesta Capital.

A ORDEM DO DIA:

- 1) Abertura da Reunião e leitura da ATA anterior;
- 2) Relatório da DIRETORIA sobre atividade de da ALIANÇA no período do ano 1979;
- 3) Relatório da Tesouraria;
- 4) Relatório e Parecer da Comissão Revisora;
- 5) Assuntos diversos de interesse da ALIANÇA.

DIRETORIA

REPETICIJOS TAUTOS ŠVENTEI

Bendruomenės ir Aušros choro nariai yra kviečiami dalyvauti bendrose repeticijose kas sekmadienį po 11 val. Mišių Vila Zelinoje.

LAIŠKAS IŠ VATICANO

Kunigas Juozas Šeškevičius gavo iš Vatikano laiška, kuriame rašoma, kad prašymas kviečiant Popiežių atvykti į Vila Zelina, pasiekę adresantą. Popiežius siunčia višiem sveikinimus ir apštališką palaiminimą Laiške nepamirėta ar prašymas išpildytas.

Laiškas pasirašytas:
E. Martinez, substituto

MARIJA VANDA GAVĖNAITĖ iš JAV-ę trumpam atvyko į S. Paulį pas motiną Veroniką ir brolių Joną, gyvenančius Casa Verde.

Vasario 9 dieną ji vėl grįš New Yorkan. JAV-bėse gyvena Marijos Vandos sesuo Aldonia, ištekėjusi už Vlodo Laurinaičio.

PAIESKOJIMAI

Penkių brolių VITKAUSKU, atvykusių iš Dusetų į Braziliją 1926 m. Kas turėtų žinių apie juos, yra meldžiamas pranešti ML Redakcijai arba A. Augustaičiui, R. Arapari, 7 - V. Formosa, Tel: 294-9962.

PRAŠOMA ATSLIEPTI

Nuo pat Kalėdų guli ML Redakcijoje M. Ravinskienės iš Vilniaus. Tiltos klg. 8/2 atsiųstas laiškas, adresuotas Redakcijos antrašu, Sr. A. STANEVIČIUI.

Minimasis nėra užsisakęs "Mūsų Lietuvos", bet, jei katras skaitytojas jį pažįsta, yra prašomas jam pranešti kad atsiimtų laiška, arba painformuoti Redakciją kur tas tautietis gyvena.

Grudžio 30 dieną Vila Zelinoje mirė JUOZAS KAMBLEVIČIUS, sulaukęs 88 metų amžiaus. Kilęs iš Kauno.